

Edicions del País Valencià, S. A.
Avda. del Baró de Càrcer, 40, 13a.
46001 València-1.
Tel. (96) 352 46 69.

Provença, 324, 2n.
06037 Barcelona.

Impremta 1, pral.
07001 Ciutat de Mallorca.

**President del Consell
d'Administració:**
Rafael Mansanet.
Conseller Delegat:
Euseu Climent.

Director:
Francesc Pérez i Moragon.
Redacció:
Adolf Beltran. Ferran Torrent. Vicent Partal.
Vicent Martí.

Documentació:
Enric Bellveser.
Correcció lingüística:
Vicent Sanchis.
Delegacions:
Xavier Andrés i Nadal Escrig (*Castelló de la Plana*).
Mercè Ibarz (*Barcelona*).
Miquel Martínez (*Alacant*).
Josep Rosselló (*Ciutat de Mallorca*).

Fotògrafs: Francesc i Ciscar. Vicent Gamir. Pau
Barceló. Francesc Cutillas.
Disseny i maquetació:
Casanova.
Logotip: Josep Hortolà.
Foto portada: Francesc i Ciscar.

Publicitat: Albert Peiró i Ortiz.

Impressió i fotocomposició: Foco-Berthe.
Cambrils, 6. València. Tel. 365 61 00.

Col·laboradors: Joan Fuster, Vicent Ventura, Julià
Garcia Candau, Manuel Vicent, Ramon Barnils, A.
Solé, Joan F. Mira, Amadeu Fabregat, M. Vázquez
Montalbán, Oriol Domingo, Ernest Udina, Josep V.
Marqués, Quim Monzó, Ignasi Fiera, Josep Iborra,
Josep Piera, Ricard Blasco, Enric A. Llobregat,
Francesc de P. Burguera, Jaume Fuster, Jaume
Lorés, Antoni Serra, Josep M. Uompart, Gabriel
Janer Manila, Isabel C. Simó, Manuel de Pedrolo,
F. Yvars, Vicent Aleixandre, Bernat Capó, J. J. Ro-
vira, Alfons Llorenç, Josep Aleixandre, Santiago
Pay, Manuel Costa, Maria Àngels Ull, Jordi Bigas,
V. Soler, M. A. Capmany, Manuel Pérez Montiel,
Emèrit Bono, Equip d'Estudis Urbanístics, Josep
Lacreu, Josep Pitarch, Manuel Bernardos, F. Gar-
cia Herraiz, J. V. Aliaga, Guillem Rausa, A. Garcia
Hernández, Joan Rendé, Joan B. Culla, Josep M.
Espinàs, Francesc Signes, Elena Merino, Salvador
Vercher, Vicent Marqués, Pilar del Burgo, Joana
Escubedo, Biel Mesquida, Manuel Muñoz.

**Direcció, redacció, administració, publicitat i
subscripcions:** Avda. Baró de Càrcer, 40, 13a.
46001 València. Tel. 352 46 69.
Dipòsit legal: V-853-1984.

EL TEMPS és un setmanari independent que res-
pecta la llibertat d'expressió dels col·laboradors.
L'opinió de la revista queda només reflectida en
els articles editorials.

Des del Temps

T, de Xàtiva o d'on fos

Quan T s'alçà del llit estava ja desensonyat del tot. Durant la nit havia descobert el secret de la seua felicitat actual. Uns altres haurien considerat la situació amb menys optimisme, fins i tot amb una certa por, però ell havia arribat, per fi, allà on volia. Quasi sense adonar-se'n, a través d'un procés lent en el qual no hi havia hagut solucions de continuïtat, tots *els altres* havien anat exclouent-se, i ja, comptat i debatut, era l'únic valencià sobre la terra.

La sensació era agradabilíssima, malgrat que els *altres*, distrets o sorruts, no poguessen augmentar-la, reconeixent-li aquella rara qualitat que el feia espècimen solitari, però feliç, d'una ètnia ja desapareguda. Clar és, pensà, que *els altres* no ho podien —o potser no ho volien— reconèixer. Continuaven creient-se, innocents, tan valencians com el primer dia, tan valencians com ell, que ara, amb les mans a les butxaques del pijama gris, guaitava per la finestra, tot fent un rostre ferotge i covant en la seua ànima l'esperit dolcíssim de la venjança.

Ser l'únic valencià sobre la terra no li havia costat, certament, un esforç insalvable. Es podia dir que no li n'havia costat gent. S'havia limitat a esperar que *els altres*, una traïció darrere l'altra, anassen redolant pel pedent de les renúncies vergonyoses, vils i successives.

Amb passes apacibles, que no con-
jugaven bé amb el seu rostre iracund,
anà cap a l'habitació on tenia
instal·lat el seu arxiu particular, el
dipòsit de la ignomínia. Allà hi ha-
vià, ben classificats, tots els docu-
ments en què es reflectia la traïció
dels altres: notícies, discursos, cuplés
amb pretensions d'himne, pactes i

conxorxes ja històrics. El fons tenia la seua importància, perquè era únic, però allò que el feia més ric era l'extens dietari en què T havia anat transcrivint les seues reflexions, la crònica imaginària dels fets que mai no havien aparegut a la premsa. Per què M i G havien traït; a canvi de quins set sous L havia girat la jaqueta d'una manera tan inesperada; els secrets pensaments que T, l'únic valencià sobre la terra, atribuïa a B i a C. El dietari era un prodigi especulatiu que provava —així ho veia ell— que el problema s'havia acabat i que la Història, finalment, havia jugat al seu favor. No hi havia cap dubte. Ja era l'únic.

Després d'haver desdijunat fru-
galment, però amb gana, T va tornar
al balcó. Era el gran dia. Ja podia
començar els plans que durant uns
quants anys havia fet madurar en el
cervell i en la ràbia.

El balcó era un bon mirador. Per
davant de la casa havien de passar,
en un moment o altre del dia o de la
nit, aquells que havien estat els seus
conciutadans: *els altres*. La casa era
cèntrica, ni elegida a posta. Col·locà
una bona butaca darrere els vidres,
encengué el primer cigarret de la jor-
nada i es preparà mentalment, amb
una oració que ell mateix havia com-
post, a fer seguir els seus plans.
D'una banda, llançar excomunionis
sorolloses contra tots els altres, per
traïdors; d'una altra, espantar a pun-
tellons els qui, més o menys penedit,
volguessen retornar al bon camí; per
fi, i aquesta era la part més impor-
tant i satisfactòria del pla llargament
projectat, obrir una petita oficina en
què despatxaria patentes i docu-
ments fidedignes de valencianitat.
Que passàs el primer, era tot el que
calia.

Francesc Pérez i Moragon